

HOPSA.

I ingen andre lande, har de en folkemelodi som hopsa. Titlen optræder i nodebøger fra sidste halvdel af 1800-tallet, og dansen er måske blot et mere præcist navn for en tidligere valseform, eller dansen har taget form i løbet af århundredet.

Nogle dansere danser "gammelmands-hopsa", dvs. to hop på hvert ben, altså skottish-agtigt (di-i da-a), men den rigtige hopsa har hver gang et lille vægtskift til den anden fod (di-ga-di da-gi-da). En hopsa skal gå hurtigt. Galop-tempo er ikke nok: "Man kan jo ikke blive ved med at hænge deroppe i luften", udtrykte den gamle hinds-holm-musiker, skomager Hans Nielsen fra Mesinge, det. Jeg har dog været udsat for, at musikere her på Fyn har ladet en hopsa glide ned i skottish-lignende tempo, men så har nogle dansere med rette protesteret over, at det ikke er en hopsa vi spillede. I Jylland kan man komme ud for, at danserne "træder den af" - dvs. danser trippervals avet om til en hopsa.

Hopsa bruges typisk til at danse folk af gulvet med, altså til at afslutte to danse med før man sætter sig. Man kan i visse tilfælde også danse af med en galop eller eventuelt en skottish, men det kan også være smukt at danse af med en vals.

Ligesom vals, kan man danse tyroler-hopsa, og tyroler-hopsa i kredser er almindeligt i forlængelse af tyrolervals i kredser.

Som eksempler på andre danse med hopsa-trin, kan jeg fra Fyn nævne "Napoleon", "Den toppede høne" og "Samba", og fra Jylland f.eks. "Den firkantede sløjfe" og "Den røde Lue".

Skruen, eller Tellings hopsa.

Det er nok en af de mest kendte hopsa'er. Den er komponeret af trompetteren fra Randers, Christian Telling. Den er egentlig i a-dur (hvor den også lyder bedst på violin), men måske i 1970'erne skrevet om i g-dur for det skulle være nemmere for den nye generation af spillemandsmusik-interesserede.

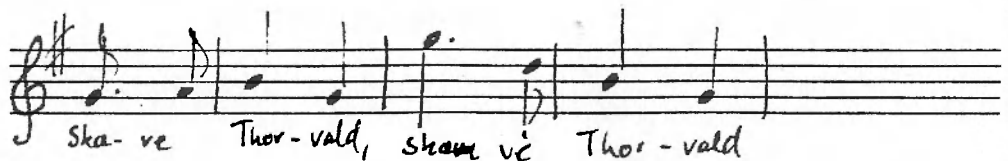
Hopsa. (Skruen) af Chr. Telling

HPs 1958-bog
Dalby - Hindsholm

Navnet "Skruen" skyldes sandsynligvis det karakteristiske andenstykke.

I mit repertoire har "Skruen" fast plads efter "Totur fra Vejle", så skal man aldrig stå at diskutere, hvad man skal spille på det tidspunkt.

Skæve Thorvald ~ Hopsa

Skæve Thorvald.

Denne hopsa overhaler nok den foregående i popularitet, hvilket måske skyldes at Bror Kalles Kapel altid sluttede af med den, når de spillede "Gammeldaws Dansemusik" i radioen. Vi spiller den altid til at danse den almindelige sekstur af med. *(nyere tradition)*

Til tredjestykket kan synges: "Skæve Thorvald, Skæ-æ-æve Thorvald, han har ingen underbukser på..."

Historien fortæller, at der i Randers omkring år 1900 blev holdt en stor musikfest under ledelse af musikdirektør Søren Telling (søn af den gamle Christian Telling). Ved festen medvirkede også tre andre musikdirektører (som forøvrigt alle tre bar navnet Julius). Dengang var det skik, at musikdirektøren altid selv blæste piccolo ~~fløjte~~ i hans orkester. I de sene (muntre) nattetimer komponerer Søren Telling et værk til den tilstedeværende politimand, Thorvald, som skal rejse til København, og i den tidlige morgen ledsages Thorvald til banegården af en parademarch for fire piccolo ~~fløjter~~ *trumpeter*: "Skæve Thorvald".

Vi plejer at spille den i den nemme d-dur, men man kan ligesåvel støde på den i f-dur.

^
oprindelige

Den bedste fra Hindsholm.

Igen en melodi fra Lars Olsen (d.y.),s nodebog i 1877. Han har arrangeret den ligesom "den skønne" og "den go'e" og den er også med i 1894-orkesterets repertoire. Den er også ligesom "den go'e" indspillet på lak-plade i 1948.

Navnet skyldes den dygtige hindsholmmusiker, Anton Østergård. En gang, da vi øvede den sagde han: der er én, du kalder "den go'e" og én, du kalder "den skønne", men denneher er dog ligegodt den bedste!

Tyröler hopsa. "Den bedste"

HP's 1958-by
Dalby Håndholm

Skomager H.P. Christiansen fra Dalby. Mange af nodeeksemplerne i dette hæfte er skrevet af ham og én af hans mange elever (Johannes Hansen fra Dalby)

Hopsa efter Alfreds Familjevals.

Denne hopsa lærte jeg først af Egon Pedersen fra Nyborg, som jeg spillede sammen med her i Fynboerne i starten af 1980-erne. Han spurgte engang hvorfor vi aldrig spillede denne hopsa, og så spillede han den på sin mandolin-banjo. Han kendte den fra sine ungdomsår i Tommerup. Da jeg kom hjem kunne jeg ikke huske den, hvorfor jeg telefonerede til Egon. Han fløjtede den så til mig, mens jeg skrev den ned på noder. Vi kaldte den dengang for Egons hopsa.

Men Alfred har et førstestykke på, som Egon ikke havde. Det passer fortrinligt i forlængelse af skub-valsens.

Tyrolerhopsa i kreds

"Fynboerne" i
gågaden
i Odense 1982.

Forrest Egon Pedersen
fra Nyborg
og bagved Jens
Helweg-Larsen.

Hopsa efter Skub-vals.

Det er Kristian Kryger, der sendte mig denne node og fortalte, at det var den, de tidligere brugte efter skub-valsens. Samme hopsa findes også i flere af de gamle nodebøger, bl.a. dén laugget har fra Odense o. 1910.

Fynsk Hopsa Hindskoven.

Blev som meget spillet efter
Skub-valsens Fynsk Hopsa
som man skruer i det.

Kristian Kryger 1986.

Af andre hopsaer brugt på Fyn kan nævnes:

„det tar vi på landet med en kuusende ro“

03 „der er så langt imellem snapsene“